

Täysistunto

Torstai 2.2.2023 klo 15.59—18.32

2.2. Suullinen kysymys koulutuksen perusrahoituksesta (Sari Multala kok)

Suullinen kysymys SKT 238/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Matti Vanhanen: Seuraava kysymys, edustaja Multala.

Keskustelu

16.22 Sari Multala kok: Arvoisa puhemies! Suomalaislasten oppimistulosten lasku on jatkunut tasaisesti jo kahdenkymmenen vuoden ajan. Kokoomus haluaa, että jokainen lapsi ja nuori saa peruskoulusta riittävät tiedot ja taidot sekä oppimisen ilon, jotka kantavat vähintään toiselle asteelle ja yhä useammalla vielä korkea-asteelle. Julkaisimme eilen kokoomuksen koulutuspoliittisen ohjelman, jossa ehdotamme, että opettajille annetaan enemmän aikaa perustaitojen opettamiseen ja oppimisen tukea parannetaan. Rahoitusta tulisi suunnata sinne, missä sille on erityinen tarve. Hankerahoituksesta tulisi siirtyä kohti pysyvää ja riittävää perusrahoitusta.

Ministeri Andersson, olisiko nyt oikea aika antaa opettajille työrauha? Olisiko aika panostaa perusasioihin ja pysyvään rahoitukseen hankerahoituksen sijaan?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Andersson.

16.23 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen edustajan kanssa aivan samaa mieltä siitä, että riittävän kokoinen ja riittävän vakaa perusrahoitus on äärimmäisen tärkeää, kun me puhumme varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta. Ja kun tarkastellaan perusrahoituksen kehitystä tämän hallituskauden aikana, niin lähes 300 miljoonaa on varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen perusrahoitus vahvistunut tämän hallituskauden aikana.

Eli sen lisäksi, että ollaan annettu historiallisen paljon tätä tasa-arvorahoitusta hankerahoituksena, olemme myöskin vahvistaneet perusrahoitusta, ja olen hyvin iloinen, jos tästä on yhteisymmärrys puolueiden kesken. Tämän perusrahoituksen osalta ovat hyvin keskeisessä roolissa esimerkiksi valtionosuuksien indeksit. Eli niinä vaalikausina, kun on toteutettu esimerkiksi indeksijäädytyksiä, se on suoraan myöskin heikentänyt meidän koulutuksen perusrahoitusta ja sen ennakoitavuutta.

Puhemies Matti Vanhanen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, nousemaan seisomaan ja ilmoittautumaan painamalla V-painiketta. — Edustaja Multala.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2022 vp

16.24 Sari Multala kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kokoomus haluaa, että opettajilla on paitsi työrauha myös riittävät työkalut opettamisen tueksi. Peruskoulun päättää vuosittain noin 6 000 nuorta ilman riittäviä luku-, kirjoitus- ja laskutaitoja. Siksi ehdotamme osaamistakuuta, jonka avulla varmistetaan jokaiselle lapselle ja nuorelle riittävät perustaidot sekä riittävä koulunkäynnin tuki. Kokoomus on sitoutunut siihen, että oppimisen tukea on tarjolla oppilaan tarvetta vastaavasti. Myös pienryhmäopetuksen on oltava tarvittaessa mahdollista. Oppivelvollisuus uudistuksen myötä toiselle asteelle siirtyvät nyt nuoria ilman riittäviä opiskelutaitoja. Tuen tarve ei häviä toiselle asteelle siirryttäessä.

Ministeri Andersson, teillä on nyt ollut neljä vuotta aikaa vahvistaa myös oppimisen tukea. Miksi hallitus ei ole priorisoinut tätä uudistusta?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Andersson.

16.25 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallitushan on aloittanut työn tämän oppimisen tuen kokonaisuudistamiseksi. Tällä hallituskaudella on esimerkiksi luotu oppimisen tuen rakenne varhaiskasvatukseen ja myöskin osoitettu siihen pysyvä lisärahoitus — asia, jota eduskunta on edellyttänyt ja joka edelliseltä hallitukselta jäi tekemättä, kun varhaiskasvatustaloutta uudistettiin. Sitä myöskin monet tutkijat ovat peräänkuuluttaneet siksi, että on äärimmäisen tärkeää, että oppimisen vaikeudet myöskin havaitaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa eli niihin ongelmiin pystytään puuttumaan jo varhaiskasvatuksessa.

Sen lisäksi ollaan tehty erittäin kattava asiantuntijatyö siinä, miten oppimisen tuen lainsäädäntö perusopetuksessa pitäisi uudistaa. Se on nyt valmis. Siinä on muistaakseni noin 60 konkreettista ehdotusta. Ja itse olen sanonut, että pidän äärimmäisen tärkeänä, että seuraava hallitus myöskin on valmis osoittamaan riittävästi resursseja näiden lakimuutosten toteuttamiseksi. Eli seuraavan askelen oppimisen tuen kokonaisuudistuksen osalta pitää olla riittävän rahoituksen [Puhemies koputtaa] osoitus tähän perusopetuksen oppimisen tuen vahvistamiseen. [Suna Kymäläinen: Eihän kokoomus taas leikkaa sieltä?]

Puhemies Matti Vanhanen: Kiitos. — Edustaja Risikko.

16.26 Paula Risikko kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minulle tuli sellainen tieto, että opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaan lakia, jossa ammatillisen koulutuksen puolelta siirrettäisiin rahoitusta korkeakoulutukselle. Kysynkin: kumman ministerin puolella tämä valmistelu on?

No, sitten toinen kysymys liittyy tähän rahoitukseen kaiken kaikkiaan. Kun meillä on aika paljon tällainen tutkintoperusteinen rahoitus, niin voisiko ajatella, että ruvettaisiin jo selvittämään seuraavaa hallituskautta varten tällaista osaamisperusteisuutta? Eli tutkinnon osia rahoitettaisiin, koska esimerkiksi jatkuva oppiminen, työikäisten oppiminen, edellyttää sitä, että niitä tutkinnon osia saisi suorittaa, eikä koko tutkintoa tarvita. Mehän ollaan Suomessa aika tutkintouskovaisia, mutta nyt meidän pitäisi siirtyä enemmän tähän osaamisperusteisuuteen. Mutta se vaatii kannustusta, ja se vaatii myös rahoitusta, ja kouluilla ja oppilaitoksilla sitä ei tällä hetkellä ole.

Näihin kahteen mukavaan kysymykseen jos saisi vastauksen.

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Andersson.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2022 vp

16.27 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aloitan korjaamalla väärinkäsityksen. Tällaista lainsäädäntövalmistelua ei ole käynnissä opetus- ja kulttuuriministeriössä, eli tämä oli väärä tieto, ja on hyvä, että se saadaan korjattua heti.

Mitä tulee ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamiseen, niin juuri tämä tutkinnon osien painottaminen on tarve, mikä on tiedostettu ja mitä elinkeinoelämä myöskin on toivonut tämän jatkuvan oppimisen osalta. Eli aikuisopiskelijoiden osalta haluttaisiin, että myöskin tutkinnon osista palkittaisiin, jotta me voisimme kannustaa aikuisia suorittamaan näitä lyhyempiä osaamiskokonaisuuksia. Sen sijaan nuorten osalta tämä ei ole fiksua, vaan nuorten kohdalla meidän pitäisi palkita kokonaisten tutkintojen suorittamisesta.

Yritimme viedä tätä lainsäädäntömuutosta eteenpäin jo tällä kaudella, jolloin olisi aloitettu erottelemalla nuoret ja aikuiset toisistaan tässä rahoitusjärjestelmässä, mutta valitettavasti en ministerinä saanut kaikkien hallituspuolueiden hyväksyntää tälle lakiesitykselle, joten tältä osin emme pystyneet tätä elinkeinoelämänkin toivomaa työtä käynnistämään. [Ben Zyskiewicz: Menikö rahat sähkötukena vuorineuvoksille?]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiuru.

16.29 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Inklusio on puhuttanut koulualaa jo pitkään. Ajatus on tietysti kaunis, että kaikki oppilaat pääsevät mukaan opetukseen ja opetuksessa sitten huomioidaan kaikki ne tarpeet, mitä jokaisella oppilaalla oppimisen osalta on. Inklusio edellyttää tietysti melkoisesti voimavaroja, koska yksi opettaja ei voi kovin heterogeenistä ryhmää tehokkaasti opettaa: oppilailla on erilaisia tarpeita, ja opettajan aika ei kerta kaikkiaan riitä. Kysyn: onko teidän näkemyksenne inklusiosta se, että sitä voidaan jatkaa, mikäli saadaan lisää resursseja, vai onko inklusio mallina sellainen, että siitä pitäisi vaihtaa johonkin toiseen, [Veronika Honkasalo: Se on lapsen oikeuksien sopimuksen mukainen!] perinteisempään oppimismalliin? Opettajien yleisin palaute työstään on, että antakaa meidän tehdä opetustyötä, antakaa meidän keskittyä siihen työhön, mihin olemme saaneet koulutuksen, mikä on tärkeätä.

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Andersson.

16.30 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Inklusiohan on periaate, johon Suomi on sitoutunut myöskin kansainvälisissä sopimuksissa ja joka on esimerkiksi vammaisjärjestöille erittäin tärkeä periaate. Se perusajatus siinä on se, että myöskin tukea tarvitsevat lapset olisivat oikeutettuja saamaan heille sopivaa tukea oppimiseen omassa lähikoulussaan. Sen keskeisimmän ajatuksen siinä pitäisi olla oppijalähtöisyys, eli ymmärretään se, että oppilailla on erilaisia tarpeita, ja silloin myöskin tuen toteutuksen mallien pitää olla erityyppisiä.

Tällä hetkellä ongelma suomalaisissa kouluissa ei ole inklusioperiaate itsessään vaan resurssien puute, joka on tarkoittanut sitä, että tätä oppijalähtöisyyttä ei pystytty toteuttamaan. [Timo Heinonen: Kuka on vastuussa niistä resursseista? — Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Edellinen hallitus!] Eli ei ole riittävästi resursseja esimerkiksi pienryhmäopetukseen, yleisopetuksen ryhmät ovat liian suuret. [Sanna Antikainen: Miksi ette ole tehneet?] Opettajat itse kaipaavat lisää resursseja oppimisen tukeen. He eivät sano, että meidän pi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2022 vp

täisi luopua inklusiosta, vaan he haluavat nimenomaan riittävästi resursseja, [Perussuomalaisen ryhmästä: Miksi ette anna niitä resursseja?] jotta me voidaan turvata riittävästi pienryhmäopetusta, riittävän pieniä yleisopetuksen ryhmiä. [Oikealta: Teidänhän piti hoitaa tämä asia, jätitte hoitamatta! — Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Kaikkihan meidän teidän jäljiltä pitää hoitaa!]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Puisto.

16.31 **Sakari Puisto ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perusopetuksessa opimistulokset ovat laskeneet jo pitkään. Me perussuomalaiset olemme ottaneet esiin huolia, mitkä liittyvät liian pitkälle vietyyn ilmiöpohjaiseen oppimiseen, tähän hankehumpaan, ja vaatineet työrauhaa, opettajan auktoriteettia, myös sitä, että kännykät kielletäisiin tunneilla.

Perusopetus ei kuitenkaan ole ainoa ongelma. Ammatillisessa koulutuksessa on samoja ongelmia ja itse asiassa myös korkeakoulutuksessa. Nyt on ollut paljon tuloksia siitä, miten nuorten korkeakoulutuksen taso on alle Pohjoismaiden ja jopa alle OECD:n keskiarvon. Lukutaito mainittiin mutta myös luonnontieteellisen ja matemaattisen osaamisen laskeminen. Tästä kysyisin: tiedättekö te, kuinka suuri vaikutus tällä luonnontieteellisten ja matemaattisten aineiden laskulla tulevaisuudessa voi olla, koska se on kuitenkin hyvin kriittistä, jos ajatellaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa ja sitä, minkälainen teknologinen kilpailukyky ja tuottavuus meillä on? Vaikka me lisätään tuotekehitys-, innovaatorahoitusta, niin jos se osaamisen taso samaan aikaan painuu, niin se ei ole kovin hyvä.

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Andersson.

16.32 **Opetusministeri Li Andersson** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa on tehty todella paljon työtä näiden niin sanottujen luma-aineiden — luonnontieteen ja matemaattisten aineiden — opetuksen kehittämiseksi, ja se on äärimmäisen tärkeää, koska totta kai koko ketjun pitää olla kunnossa, jotta sitten saadaan myöskin riittävästi osaavia ja kiinnostuneita opiskelijoita sinne korkeakoulutukseen ja siitä eteenpäin.

Mitä tulee peruskouluun ja niihin varhaisempiin vaiheisiin, niin kyllä pärjääminen näissä eri aineissa on aika vahvasti kytköksissä kuitenkin toisiinsa. Esimerkiksi lukeminen korreloi vahvasti oppilaiden pärjäämisen kanssa oikeastaan kaikissa eri aineissa kouluissa, ja siksi lukutaidon edistäminen on niin tärkeää jo aina sieltä varhaiskasvatuksesta lähtien mutta myöskin perheissä.

Toinen seikka, joka näkyy näistä tuloksista Suomessa, on se, että meillä heikosti pärjäävien oppilaiden osuus on kasvanut. Meillä on siis edelleen yhtä paljon yhtä hyvin pärjääviä oppilaita kuin ennen, mutta heikosti pärjäävien oppilaiden osuus kasvaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Mistähän se johtuu?] Ja se myöskin tarkoittaa sitä, että on tärkeää, että me keskustellaan oppimisen tuesta, varhaiskasvatuksesta, näistä varhaisista vuosista, ja siitä, miten me voimme siellä luoda vahvaa perustaa kaikille opiskelijoille [Puhemies koputtaa] ja oppijoille. [Perussuomalaisten ryhmästä: Onko vastauksia?]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Heinonen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2022 vp

16.33 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kaikkeen ei tarvita lisää rahaa. Eräs entinen opettajakollegani laittoi viestiä, että vähemmän digiä, josta lapset saavat päivittäin yliannostuksen ilman kouluakin. Lasten digitaidot kehittyvät syntymästä alkaen ilman kouluakin. Kännykkäkiellon puolestapuhujia löytyy Suomesta kouluista yhä enemmän. Lapsen tai nuoren itsesäätelytaidot eivät ole vielä kehittyneet riittävästi tällaisen addiktoivan laitteen kanssa. Osalla oppilaista puhelimen tuijottaminen on itse asiassa yleisin syy pinnaamiseen, koulusta lintsuamiseen. Opettajat ovat tästä huolissaan, mutta keinot ovat vajavaiset. Vain täydellä yhteisymmärryksellä kaikkien lasten vanhempien kanssa voidaan kännykkäkielto kouluun ottaa.

Monessa maassa kännykkäkieltoja on kokeiltu, ja kysyisin teiltä, arvoisa opetusministeri: olisitteko te valmis antamaan tämän työvälineen koulujen arkipäivän helpottamiseen eli lainsäädännöllä mahdollisuuden tehdä kouluista kännykkävapaista, sillä lapset kaipaavat enempi opetusta, vähän sitä perinteisempää? [Arto Satonen: Hyvä, Timo! — Kimmo Kiljunen: Hyvä, Timo, se oli hyvä kysymys!]

Puhemies Matti Vanhanen: Matkapuhelinten käytöstä tulee katsojilta aina palautetta myös näiden kyselytuntien jälkeen. [Naurua] Edustajat käyttävät niitä paljon. — Ministeri Andersson.

16.35 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Itse olen siinä käsityksessä, että koulut siis jo tällä hetkellä voivat määrätä koulun omissa järjestyssäännöissä siitä, miten oppitunneilla tehdään kännyköiden suhteen. Siis kännykät saa kyllä tuoda kouluihin, mutta oppitunneilla, jos ne häiritsevät opetusta, on mahdollista myöskin koulujen järjestyssäännöissä ikään kuin sopia siitä, että silloin niitä ei saa käyttää oppitunneilla, ja minusta tämä on tärkeä ja itsestäänselvä periaate. Jos kännykkä häiritsee oppimista ja opetusta, niin silloin niitä pitää ottaa tunneilla pois. [Kimmo Kiljunen: Ja se häiritsee!]

Siihen, kuinka helppoa olisi lainsäädännöllä kieltää kännyköiden tuonti kouluun ylipäättään, eli että oppilaat eivät saisi tuoda omia laitteitaan mukanaan, kun menevät kouluun, en ministerinä osaa ottaa kantaa, mutta oletan, että se ei olisi kovin helppo lainsäädäntöprosessi. Eli joka tapauksessa pidän tärkeänä tätä, että koulun omissa järjestyssäännöissä tehdään ikään kuin nykytoimivaltuuksien puitteissa selvät pelisäännöt siitä, miten toimitaan.

Haluan kuitenkin tehdä selväksi sen, että niissä yhteydenotoissa, mitä minä olen saanut opettajilta, kyllä tämä resurssipula on noussut huomattavan paljon voimakkaammin esille kuin tämä kännykkäasia. [Timo Heinonen: Eli ei kannata tehdä mitään? Kannattaisi jotain tehdä edes!]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäenpää.

16.36 Juha Mäenpää ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yrittäjät odottavat toisen asteen opiskelijoilta koulutuksen päätyttyä, että he osaavat kellon- ja työajat. Suomessa viikko-opetustunnit ovat vajonneet koko ajan alemmas. Eilen illalla keskustelin erään opettajan kanssa, joka kertoi, että heillä on ollut syksyn ajan kolmena päivänä viikossa neljä tuntia opetusta. Ehkä tähän on korona-ajan etäjuttuja tullut, mutta oppilaat eivät kuulemma näitä etäjuttuja tee.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2022 vp

Te korotitte myös oppivelvollisuuden ikää [Oikealta: Virhe!] — se on tietyllä tapaa virhe — mutta koska haluatte myös ehdotuksia ja esityksiä, niin eikö ole näin, että tämä kolmevuotinen ammattikoulu, jossa käydään siis vajaita viikkoja, tyhjiä tunteja, tyhjiä päiviä, voitaisiin lyhentää kahteen vuoteen? Opettajat tekisivät silloin täysiä tunteja, ja silloin nuoret oppisivat kellonajat ja työajat. [Eduskunnasta: Ja vähän muutakin!]

Puhemies Matti Vanhanen: Aika. — Ministeri Andersson.

16.38 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse en kannata ammatillisen koulutuksen lyhentämistä kahteen vuoteen, vaan kannatan sitä, että me pidämme huolta siitä, että sen kolmen vuoden aikana opetusta olisi riittävästi ja se olisi laadukasta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Millä rahalla? — Ben Zyskowiec: Oletteko pitänyt huolta?] Sen eteen tämän hallituskauden aikana on tehty useita toimia. Tämä hallitushan on vahvistanut ammatillisen koulutuksen rahoitus pohjaa merkittävästi edellisen kauden säästöpäätösten jälkeen. Ensin kohdennettiin suoraan rahoitusta opettajien ja ohjaajien määrän lisäämiseen, ja sen jälkeen nyt tämän vuoden puolelle on tullut tämä 50 miljoonan merkittävä perusrahoituksen tasonnosto, jolla on vakinaistettu — siis tehty mahdolliseksi ammatillisen koulutuksen järjestäjille pitää nämä työsuhteet ja vakinaistaa — ne ammatillaiset, mitä sinne on palkattu.

Tällä hallituskaudella on säädetty asetuksella vähimmäistuntimäärästä, mitä ammatillisessa koulutuksessa pitää lähtökohtaisesti antaa per osaamispiste, jos opiskelija on vailla aikaisempaa koulutustaustaa ja osaamista. Tämä on aika järeä työkalu, sellaisia meillä on kyllä käytössä perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa, ja se on otettu käyttöön juuri siksi, että kun rahaa on annettu ja on sanottu, että sitä lähiopetusta pitää olla riittävästi, [Juha Mäenpää: Paljonko?] niin nyt on koulutuksen järjestäjienkin vastuu huolehtia siitä, [Puhemies: Aika!] että tämä toteutuu.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Sarkomaa.

16.39 Sari Sarkomaa kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Laadukas varhaiskasvatus on parasta tasa-arvoa, syrjäytymisen ehkäisyä ja hyvän tulevaisuuden rakentamista ihan jokaiselle lapselle. Saamme jatkuvasti hyvää tutkimustietoa tästä, [Vasemmalta: Miksi leikkasitte siitä?] mutta hallituksen suhtautuminen varhaiskasvatukseen on ollut osin epämääräistä. Emme ole voineet olla ihan varmoja, mitä mieltä olette varhaiskasvatuslaista. [Vasemmalta: Ohhoh!] Te leikkasitte kokoomuksen aloittamat varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvorahat nollaan euroon. Te ette ole vastanneet kunnolla siihen mittavaan varhaiskasvatusopettajien pulaan, joka on aiheuttanut esimerkiksi Helsingissä sen, että olemme jopa joutuneet sulkemaan päiväkotia.

Ministeri Honkonen, te saitte aikamoisen läksytyksen eduskunnalta budjettimietinnössänne. Siinä alleviivattiin, että varhaiskasvatuksen opettajien määrästä olisi pitänyt huolehtia, ja siinä edellytettiin, kun te lopulta toitte täydennyksenä lisärahaa varhaiskasvatuksen opettajien koulutukseen, että ne opettajat pitää suunnata sinne, missä on suurin pula, eli pääkaupunkiseudulle. Kysynkin nyt: Aiotteko te noudattaa eduskunnan tahtoa? Kuuletteko te sen hädän, joka on erityisesti pääkaupunkiseudulla? [Puhemies koputtaa] Ja kysyn vielä: miten te varmistatte, että päiväkodeissa on riittävästi varhaiskasvatuksen opettajia,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2022 vp

sosionomeja ja lastenhoitajia? [Veronika Honkasalo: Kokoomus poisti päivähoito-oikeuden!]

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Honkonen.

16.40 Tiede- ja kulttuuriministeri Petri Honkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen täysin samaa mieltä edustaja Sarkomaa kanssa siinä, että varhaiskasvatus on todella tärkeä osa lapsen kasvua ja se on todella tärkeä palvelu perheille ja sillä on todella isot mahdollisuudet myöskin sitten vaikuttaa esimerkiksi syrjäytymisen ehkäisyyn ja moniin muihin yhteiskunnallisiin, sosiaalisiin ongelmiin, joita sitten lapsuudessa tiettyjen asioiden ollessa huonolla tolalla voidaan laadukkaaseen varhaiskasvatukseen, ammattilaisten toteuttamaan varhaiskasvatukseen, pohjautuen korjata ja ehkäistä.

Nythän on lisätty merkittävästi viime vuosina varhaiskasvatuksen opettajien koulutusta, ja meidän on hyvä myös muistaa se, että suomalaisissa yliopistoissa, joissa varhaiskasvatuksen opettajia koulutetaan, määrättömästi ei voida ylösskaalata näiden opettajien koulutusta ilman, että se koulutuksen laatu kärsii. No nyt, kuten tässä edustaja toi esille, tulen vielä tekemään päätökset 150 lisäaloitusta paikasta varhaiskasvatuksen opettajien koulutukseen. Ja kyllä, itse katson niin, että ne on lisättävä sinne, missä on suurin pula opettajista, eli pääkaupunkiseudulle. [Eduskunnasta: Hyvä, erittäin hyvä!]

Puhemies Matti Vanhanen: Tähän aiheeseen viimeinen kysymys, mikäli alkuperäinen kysyjä, edustaja Multala, haluaa. — Olkaa hyvä.

16.41 Sari Multala kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toivottavasti ministeri ehtii tehdä nopeasti näitä päätöksiä. Tiedän, että Helsingin yliopistossa odotetaan jo sitä, että päästään kouluttamaan lisää ammattilaisia.

Jatkan vielä varhaiskasvatuksen tilanteesta. Meillä on pulaa kaikista ammattiryhmistä tällä hetkellä pääkaupunkiseudulla, ja se johtuu paljon siitä, että meillä monet ammattilaiset tekevät nyt eri työtä kuin mihin heidät on koulutettu. Pulaa on erityisesti opettajista, ja silloin käytetään vähän sekaisin näitä eri ammattilaisia — mikä on toki hyvä, mutta meillä on tavoitteena se varhaiskasvatuslain asettama tavoite vuoteen 2030 mennessä. Sen takia kysynkin vielä: Onko ministeri harkinnut, voisiko samanaikaisesti kasvattaa myös muuntokoulutuksen määrää esimerkiksi Helsingin yliopistossa, jossa jo tällä hetkellä työn ohessa koulutetaan niitä sitoutuneita ammattilaisia, joita meillä tällä hetkellä työskentelee varhaiskasvatuksessa esimerkiksi hoitajina, opettajan tehtäviin. Olisiko tämä mahdollista toteuttaa vielä tällä vaalikaudella?

Puhemies Matti Vanhanen: Ministeri Honkonen.

16.43 Tiede- ja kulttuuriministeri Petri Honkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin tätä muuntokoulutusta on toteuttanut Helsingin yliopisto niin kuin muutkin yliopistot, ja tässä on hyvä todellakin huomata, että päiväkodeissa työskentelee siis varhaiskasvatuksen opettajien lisäksi myös sosionomeja ja sitten lastenhoitajia, niin kuin tässä hyvin tuli esille. Tätä muuntokoulutusta on menestyksellä toteutettu, ja siihen on rahoitusta käytetty.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 160/2022 vp

Mielestäni nyt tulevaisuudessa, kun tämä henkilöstömitoitus tulee voimaan, tulisi keskittyä siihen, että löydettäisiin ja rakennettaisiin myöskin sosionomeille — joilta tulevaisuudessa se varhaiskasvatuksen opettajan pätevyys sitten lähtee — nopeampi koulutuspolku varhaiskasvatuksen opettajan pätevyyteen kuin mikä tähän tällä hetkellä on ollut käytettävissä. Mielestäni se on sellainen asia, joka pitää tulevalla vaalikaudella pystyä rakentamaan, jotta pystytään selviytymään tästä vielä nykyistäkin paremmin.

Mutta on aivan selvää, että varhaiskasvatuksessa, niin kuin tässä kollegaministeri Andersson totesi, tarvitaan jatkossakin paljon ammattilaisia [Puhemies koputtaa] ja kaikkia henkilöstöryhmiä.

Kysymyksen käsittely päättyi.